

Մաշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Այս թիւով...

Խմբագրական՝

Հաւասարակշռել նիւթերէն եւ հոգեւոր կեանքերը: Էջ 2

Հրեշտակապետեր Գաբրիէլ. Նոյեմբեր ամսուան բացատրական բառարան: Էջ 3

Ներքին խաղաղութիւնը եւ յառաջդիմութիւնը առաքինութեան մէջ: Էջ 4

Էմմանուէլ, ընթերցուածք եւ թեմ. եկեղեցական բառարան: Էջ 5

Պօղոս առաքեալի կողմէ թեսաղոնիկեցիներուն գրուած առաջին նամակէն: Էջ 6

Հայաստանեայց եկեղեցին, հարցումներով, պատասխաններով: Էջ 6

Եկեղեցին հայկական: Էջ 7

Աստուածաշունչը մանուկներու համար. Անմիտ Հարուստին Առակը: Էջ 8-9-10

Եզակի գիրեր: Էջ 11

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 12-13-14-15

Հոկտեմբեր ամսուան մասնակցողներ: Էջ 16

Նոյեմբեր 2007
ԺԵ տարի- թիւ 3

Ան որ գիտէ իր խօսքերը կշռել՝ կատարեալ մարդ է, ինքզինքին իշխելու կարող:

Յակոբոսի 2.26

Հաւատք

Կրօն

Եկեղեցի

Լեզու

Մշակույթ

Խմբագրական

Հաւասարակշռել նիւթեղէն եւ հոգեւոր կեանքերը

Տարածուած սկզբունք է եւ ընդունուած իրականութիւն, թէ նիւթապաշտ այն մշակոյթը որուն մէջ կ'ապրինք ներկայիս անկարելի կը դարձնէ մարդուս հոգեւոր կեանքի մշակումն ու զարգացումը: Նոյնիսկ նկարագրով ոչ նիւթապաշտ մարդիկ քաջ պէտք է պահեն բնական եւ աշխարհիկ կեանքին հետ, այսինքն պէտք է ձգտին ձեռք ձգել նուազագոյն աստիճանի նիւթ, ապահովելու համար իրենց առաջնահերթ կարիքներն ու առօրեայ պէտքերը: Համատարած հաւատալիք է թէ հոգեւոր կեանքի տէր ըլլալու համար մարդ պարտի հեռանալ աշխարհիկ կեանքէն ու ապրիլ մեկուսացման եւ խոկման վիճակ որովհետեւ նիւթեղէն եւ ոգեղէն զոյգ կեանքեր ունենալը անկարելիութեան համազօր կը նկատուի:

Իրականութիւնը սակայն այդքան խիստ չէ: Մարդ արարածը ինչպէս գիտենք բազմակողմանի յատկութիւններ ունի, ինչպէս մտային, զգացական, ընկերային եւ... հոգեւոր: Հաւասարակշիռ մարդը այն է որ կը յաջողի առողջ կերպով միատեղ մշակել նիւթեղէն աշխարհիկ կեանք գոյատեւելու նպատակով եւ նոյն ատեն ինքն իր մէջ զարգացնել հոգեւոր կամ ոգեղէն կեանք. այս վերջինը կը մշակուի ո՛չ գոյատեւելու մտավախութեամբ այլ՝ յատկապէս ազնուանալու:

Հոգեւոր կեանքի ձգտիլը մարդս կը բարձրացնէ հասարակ նիւթական կեանքէն վեր ու կը մղէ դէպի վսեմը, առաքինին, ոգեղէնը, այլ խօսքով՝ դէպի Աստուածայինը: Հոգեւոր կեանք վարելը որեւէ ձեւով չի վտանգեր մեր նիւթեղէն բնական եւ ընթացիկ կեանքերը այլ՝ կը զօրացնէ զանոնք որովհետեւ մեզ կու տայ այնպիսի հարստութիւններ որոնց շնորհիւ մեր դիմադրականութիւնը կը մեծնայ, մեր համբերութիւնը կը բազմապատկուի, մեր հաւատքը կ'արմատանայ ու ամէն դժուարութիւն կամ վհատութիւն այլեւս անլուծելի եւ անվերջ կացութեան չի վերածուիր:

Հոգեւոր կեանք ապրիլը աշխարհիկ մարդոց համար ոչ միայն կարելի է այլ նաեւ՝ կարելոր: Զգտիլ բարիին, առաքինիին, անշահախնդրութեան, վսեմին եւ իրականութեան, հեռու մնալով ամէն այն գործերէն որոնք մեզ կրնան հեռացնել վերոյիշեալ յատկութիւններէն. ահաւասիկ մի քանի միջոցներ որոնց կիրառումով մարդ թափ կու տայ իր հոգեւոր կեանքին ու կը հաւասարակշռէ նիւթն ու ոգեղէնը իր կեանքէն ներս, այսպիսով այժմէացնելով Աստուծոյ կողմէ իրեն պարգեւուած ամէն շնորհերը, ըլլան անոնք նիւթեղէն թէ՛ ոգեղէն:

«Ես եկայ՝ որպէսզի կեանք ունենան, եւ լեցուն կեանք ունենան:»

Յիսուս Քրիստոս
Յովհաննէսի Աւետարան 10.10

«Մաշտոցի Արձագանգ» Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ: Խմբագիր՝ Շաղիկ Թորիկեան-Պոյաճեան
Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի կամաւոր խմբակը
Ուսուցիչներ՝ Վերժին Գիւլթանճեան, Թամար Գիզիրեան, Յասմիկ Նաճարեան, Գարոլ Մանուկեան, Շողիկ Նաճարեան, Աշխէն Իշխանեան, Յասմիկ Գանաճեան: Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան

Նոյեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

- Նոյեմբեր 1   Սուրբ Յովհաննէս Ոսկեբերան Հայրապետ
- Նոյեմբեր 3   Տօն Ամենայն Սրբոց
- Նոյեմբեր 10   Սուրբ Հրեշտակապետացն Գաբրիէլի եւ Միքայէլի
- Նոյեմբեր 17   Սուրբ Առաքեալներ, Անդրէասի եւ Փիլիպպոսի
- Նոյեմբեր 18   Բարեկենդան Յիսնակի Պահքի
- Նոյեմբեր 19   Ա. օր Յիսնակի Պահքի
- Նոյեմբեր 21   Ընծայումն Սուրբ Աստուածածնի

Նոյեմբեր 10

Սուրբ հրեշտակապետացն Գաբրիէլի եւ Միքայէլի

Նոյեմբեր ամսուան առաջին կամ երկրորդ Ծաբաթ օրը, Հայաստանեայց եկեղեցին կը յիշատակէ հրեշտակապետեր Գաբրիէլի եւ Միքայէլի տօնը:

Հրեշտակ կը նշանակէ պատգամաւոր, առաքեալ: Նախապէս անոր կը տրուէր երկնային դեսպան, պատգամաւոր, սուրհանդակ նշանակութիւնը: Աստուածաշունչը կը վկայէ որ Հրեշտակները իբրեւ լուսեղէն ստեղծուած են առաջին օրը, լոյսի հետ միասին: Անոնք ժամանակի ներգործութենէն չեն ազդուիր եւ սեռական յատկանիշներ չունին:

Աստուածաշունչէն ներս հրեշտակներու մասին ակնարկութիւնները շատ են: Անոնք կը ներկայացուին իբր բազմաթիւ, մեծագործ եւ զօրաւոր էակներ: Հին կտակարանին մէջ անոնք Աստուծոյ ներկայացուցիչները կը նկատուին, միջնորդներ հոգեւոր եւ նիւթեղէն աշխարհներուն միջեւ: Անոնք ունին իրենց ղեկավարները որոնցմէ ամենէն աւելի ծանօթ են Գաբրիէլ հրեշտակը եւ Միքայէլը: Հայ միջնադարեան մանրանկարչութեան մէջ, կը գտնենք յատկապէս Գաբրիէլ հրեշտակի պատկերը, Տիրամօր աւետելու ատեն:

Օրհնաբանեցէ՛ք Տէրը, ո՛վ հրեշտակներ,
անոր հրամանները լսող եւ գործադրող հզօր էակներ:
Օրհնաբանեցէ՛ք Տէրը, դուք՝ որ անոր բանակն էք
եւ անոր կամքը կատարող պաշտօնեաները:
Օրհնաբանեցէ՛ք Տէրը, դուք՝ բոլո՛ր ստեղծուածներ,
որովհետեւ անոր տէրութիւնը ամենուրեք կը տարածուի:
Օրհնաբանէ՛ Տէրը, ո՛վ իմ անձս:

Սաղմոս 103[102].20-22

Ներքին խաղաղութիւնը եւ յառաջդիմութիւնը առաքինութեան մէջ

Մենք պիտի կարենայինք վայելել մեծ խաղաղութիւն եթէ մերժէինք զբաղիլ ուրիշներուն խօսքերով կամ գործերով եւ ամէն բանով որուն պատասխանատուն չենք:

Ինչպէ՞ս կարող է երկար ժամանակ խաղաղութեան մէջ մնալ մարդը, որ կը պարապի օտարոտի զբաղումներով, հետամուտ է զեղումին դէպի դուրս եւ քիչ կամ հազուադէպօրէն կ'ամփոփուի:

Երանի՜ պարզերուն, որովհետեւ պիտի վայելեն մեծ խաղաղութիւնը:

Ի՞նչպէս կարգ մը սուրբեր բարձրացան առաքինութեան վսեմ աստիճանին եւ վերհայեցողութեան:

Որովհետեւ անոնք ճիգ թափեցին մահանալու աշխարհի ամէն բաղձանքներուն եւ այսպէս կրցան միանալ Աստուծոյ խորունկ զօդերով սրտի եւ պարապիլ միայն իրենց հոգիով:

Մենք շատ անձնատուր ենք մեր կիրքերուն եւ շատ մտահոգ ենք օրուան անցուդարձերով:

Հազուադէպօրէն կը յաղթահարենք մէկ մոլութեան: Չունինք եռանդը ամէն օր յառաջդիմութիւն մը նուաճելու եւ այսպէս կը մնանք գաղջ եւ ցուրտ:

Եթէ մենք կատարելապէս հրաժարէինք մեր եսէն եւ հոգեպէս զերծ ըլլայինք մտահոգութիւններէն, այն ատեն պիտի կարենայինք ճաշակել ինչ որ աստուածային է եւ ձեռք ձգել փորձառութիւնը երկնային վերհայեցողութեան:

Ամենէն մեծ եւ միակ արգելքն է հետեւեալը. կը ծառայենք մեր կիրքերուն եւ ցանկութիւններուն եւ երբեք ճիգ չենք թափեր հետեւիլ սուրբերուն կատարելութեան ուղիին:

Եւ եթէ պատահի որ մենք ենթարկուինք թեթեւ հակառակութեան մը, իսկոյն անձնատուր ենք վհատութեան եւ կը դիմենք մարդկային մխիթարութիւններուն:

Եթէ քաջասիրտ մարտիկներու նման մնանք հաստատ պայքարին մէջ, ստոյգ պիտի տեսնենք Աստուծոյ օգնութիւնը որ կը հասնի մեզի երկինքէն:

Որովհետեւ Աստուած միշտ պատրաստ է իր օգնութիւնն շնորհել անոնց որոնք կը դիմադրեն եւ կ'ապաւինին իր շնորհքին: Ինք կու տայ մեզի առիթները պայքարի որպէսզի տանի մեզ յաղթութեան:

Հատուած՝ «Նմանութիւն Յիսուս Քրիստոսի» գիրքէն, Թովմաս Գեմբացի, Պէյրութ 1997

Եկեղեցական բառարան

Է Է

Էմմանուէլ

« Ահա կոչար պիտի յղանայ եւ որդի մը կը ծնի, եւ զայն պիտի կոչեն Էմմանուէլ»: Այս բառերով կը խօսի Եսայի Մարգարէն ակնարկելով Քրիստոսի, իբրեւ զալիք Մեսիան:

Էմմանուէլ բառը կը նշանակէ «Աստուած մեզ հետ»:

Թ Թ

Թեմ

Թեմ կը կոչուի տարածաշրջան մը ուր կը բնակին նոյն եկեղեցու պատկանող Հաւատացեալները: Թեմ մը իր կարգին կը բաժնուի ծովաւոր: Իւրաքանչիւր թեմ ունի իր հոգեւոր հովիւը կամ եպիսկոպոսը:

Մոնթրէալի Սուրբ Յակոբ եկեղեցին կը պատկանի Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Գանատայի Հայոց թեմին:

Ը Ը

Ընթերցուածք

Ընթերցուածքները Սուրբ Գիրքէն առնուած հատուածներ են, որոնք ըստ եկեղեցու հաստատած տօնացոյցին կը կարդացուին ամէն օր եկեղեցիէն ներս:

Ըստ արարողութեան բնոյթին, ժամերգութիւն կամ պատարագ, ընթերցուածքները կը կարդան դպիրը, սարկաւազը կամ քահանան:

Իւրաքանչիւր ընթերցուածքի կը յաջորդէ համապատասխան սաղմոս եւ շարական:

Խօսքն Աստուծոյ

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԿՈՂՄԷ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ԳՐՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ ՆԱՄԱԿԷՆ (4.1-12)

Վերջապէս, եղբայրներ՛ր, մենք ձեզի սորվեցուցինք թէ ի՛նչպէս պէտք է ապրիլ Աստուծոյ հաճելի ըլլալու համար: Թէպէտ այդպէս կ'ապրիք արդէն, սակայն կը խնդրենք եւ Տէր Յիսուս Քրիստոսի անունով կը թելադրենք՝ որ շարունակէք յատաշանալ ներկայ ձեր ընթացքին մէջ: Գիտէք թէ ի՛նչ պատուէրներ տուինք ձեզի Տէր Յիսուսի անունով, որովհետեւ Աստուծոյ կամքն է որ դուք սրբուիք եւ ամենեւին հեռու մնաք պոռնկութենէ: Ձեզմէ իւրաքանչիւրը թող սրբութեամբ եւ պատուով ամուսնանայ: Կրթոտ ցանկութիւններու անձնատուր մի՛ ըլլաք հեթանոսներուն պէս, որոնք զԱստուած չեն ճանչնար. կամ չըլլա՛յ որ մէկը եղբօր մը դէմ մեղանչէ՛ անոր կինը յափշտակելով, որովհետեւ այդ բոլորին համար Տէրը իր դատաստանին մէջ անողոք պիտի ըլլայ, ինչպէս սկիզբէն ըսինք ձեզի եւ ազդարարեցինք: Միթէ Աստուած մեր պղծալից կեանքը շարունակելու՞ հրաւիրեց մեզ, թէ՛ սրբութեամբ ապրելու: Անշուշտ թէ սրբութեամբ ապրելու: Հետեւաբար ով որ սրբութեան այս պատուէրը կ'արհամարհէ՛ մարդ մը անարգած չըլլար, այլ նոյնինքն զԱստուած, որ իր Սուրբ Հոգին կու տայ մեզի:

Գալով եղբայրասիրութեան, մեր

գրելուն պէտք չունիք, որովհետեւ ինքնին դուք Աստուծմէ սորված էք իրար սիրել, ինչպէս արդէն գործնապէս այդ սէրը ցոյց կու տաք ամբողջ Մակեդոնիայի բոլոր եղբայրներուն նկատմամբ: Բաց դարձեալ, եղբայրներ՛ր, կը խնդրենք որ աւելի առատանաք ձեր սիրոյն մէջ, ջանաք հաղարտ կեանք մը վարել, միայն ձեր գործին նայիլ եւ ձեր աշխատանքի վաստակով ապրիլ, ինչպէս որ պատուիրեցինք ձեզի, որպէսզի ձեր պարկեշտ ընթացքով յարգուիք չհաւատացողներէն եւ ունէ մէկուն կարօտ չմնաք:

Հայաստանեայց Եկեղեցին հարցումներով, պատասխաններով

Ինչո՞ւ Հայաստանեայց եկեղեցին կը կոչուի առաքելական:

Հայաստանեայց եկեղեցին կը կոչուի առաքելական որովհետեւ զայն հիմներ են Յիսուսի առաքելներէն երկուքը՝ Թադէոս եւ Բարթողիմէոս: Այն առաքելական կը կոչուի նաեւ որովհետեւ կը պահէ ու կը յարատեւ Առաքելներու աւանդած հաւատքը:

Ի՞նչ է Կրօնը. ի՞նչ է աղօթքը:

Մարդու եւ Աստուծոյ միջեւ գոյութիւն ունեցող յարաբերութիւնը կը կոչուի կրօն: Իսկ անոնց միջեւ Հաղորդակցութեան միջոցը աղօթքն է:

Եկեղեցին հայկական

Յօդուածաշարք Հայ եկեղեցւոյ շէնքերու մասին

Չորրորդէն եօթերորդ դարերու ընթացքին է որ ձեւաւորուած են քրիստոնէական կրօնքի պաշտամունքի կառուցները Հայաստանի մէջ: Այդ շրջանին է որ ստեղծուած են շէնքերու գրեթէ բոլոր կառուցային յօրինուածքները, որոնք հետագային կիրարկուած են Հայաստանի ամբողջ տարածքին:

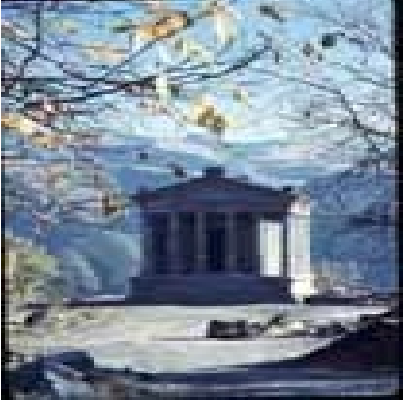
301 թուին իսկ, Հայաստանը, դառնալով աշխարհի մէջ առաջին պետութիւնը որ ընդունեց քրիստոնէութիւնը որպէս պետական կրօն, ունեցած է եկեղեցիներու ինքնուրոյն տիպար որ եղած է բարձր մակարդակով եւ հարուստ գեղագիտական աւանդներով: Ըստ Փաւստոս Բիւզանդի, Գրիգոր Լուսաւորիչ եւ Տրդատ թագաւոր սկզբնական շրջանին հեթանոսական քանդուած տաճարներու հիմերուն վրայ կառուցած են եկեղեցիները, կամ այդ տաճարները բարեփոխութիւններու ենթարկելով՝ վերածած եկեղեցիներու: Այս պարագային բեմը փոխադրած են դէպի Արեւելք եւ գործածած են իբր խորան: Ազգաթանգեղոս կը պատմէ թէ առաջին եկեղեցիներու ճարտարապետը ինքը՝ Գրիգոր Լուսաւորիչը կը նկատուի:

Լեռնակերտի եկեղեցին, Ե-Է դար, միանաւ կառուցով

Մեզի հասած, Հայաստանի հնագոյն եկեղեցիները եղած են միակտոր դահլիճներ, որոնց մէջ տեղ տրուած է խորանին, ինչպէս չորրորդէն վեցերորդ դարերու ընթացքին Լեռնակերտի եւ Ագարակի եկեղեցիները: Եղած են նաեւ եկեղեցիներ, որոնց խորանը կիսակլոր ձեւով դէպի դուրս եկած է քառանկիւն կառուցուածքէն, ինչպէս Լուսակերտի եւ Ոսկեվազի եկեղեցիները: Սահակ Ա. Պարթեւի կանոններուն համաձայն, երբեմն խորանին երկու կողմերը կառուցուած են սենեակներ քահանաներուն բնակութեան համար:

Յատուկ տիպարներ են 4-րդ դարու վերջէն մինչեւ 6-րդ դար, կարգ մը եկեղեցիներու դուրսէն շինուած փոքր սրահները արեւելեան կողմը փոքր խորաններով, չմկրտուածներու եւ ապաշխարողներու համար, ինչպէս՝ Գառնի, Կուրթաս, Վարդաբլուր, Եւայլն:

Գառնիի տաճարը, Ա. դար, հելլենական ճարտարապետական իր ոճով ծանօթ

*Աղբիւր՝ Քրիստոնէայ Հայաստան հանրագիտարան-Երեւան 2002
Շարունակելի*

Աստուածաշունչը մանուկներու համար Անմիտ հարուստին առակը

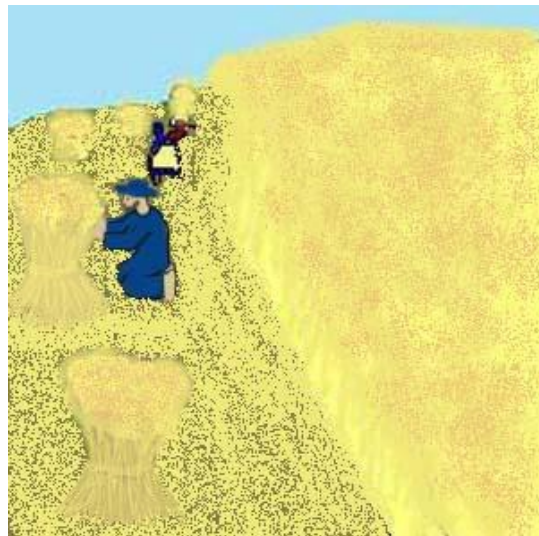

Փամանակին հարուստ մարդ մը կար որ բազմաթիւ արտեր ունէր:

Տարի մը անոր արտերը առատ բերք տուին:

Անիկա ուրախութեամբ կ'ըսէր՝ «Ինչ բախտաւոր եմ, ինչ հարուստ եմ»:

Այդ վարկեանին իր աշխատաւորներէն մէկը մօտեցաւ իրեն ու ըսաւ «Վարպետ, այսչափ առատ բերք ունեցար, քիչ մը իմ ընտանիքիս կու տա՞ն»:

«Ո՛չ» պատասխանեց
ան, «Պէտք է այս
բոլորը ինքզինքիս
համար պահեմ»:
Հարուստ մարդը կը
մտածէր ու կ'ըսէր
«Ի՞նչ ընեմ, հունձքս
ամբարելու համար
շտեմարաններուս մէջ
տեղ չմնաց: Չեմ
ուզեր ուրիշին տալ,
ի՞նչ ընեմ»

«Այո՛, գիտե՛մ ինչ
պիտի ընեմ: Պիտի
քանդեմ
շտեմարաններս եւ
աւելի ընդարձակները
պիտի շինեմ եւ հոն
ամբարեմ ցորենս եւ
ամբողջ բերքերս:
Ապա ես ինծի պիտի
ըսեմ, ով մարդ, քանի
որ երկար տարիներու
համար ամբարած
հարստութիւն ունիս,
հանգիստ ըրէ, կե՛ր,
խմէ՛ եւ վայելէ՛»:

Բայց Աստուած ըսաւ
իրեն «Անմիտ մարդ,
այս գիշեր իսկ պիտի
մեռնիս, որո՞ւ պիտի
մնայ հաւաքած
հարստութիւնդ»:
Հարուստ մարդը այդ
գիշեր մեռաւ, բայց
ոչինչ կրցաւ տանիլ իր
հետ:

Լաւագոյն ձեւը մեր
հարստութիւնը ուրիշի
հետ բաժնելն է,
որբերուն օգնելն ու
աղքատներուն բաժին
հանել:

Եզակի գիրեր

Հայերէն գիրերով Sudoku

զ	ը	դ	ե	թ	գ	է	բ	ա
ե	թ	ա	ը	բ	է	գ	դ	զ
գ	է	բ	ա	զ	դ	թ	ը	ե
է	ե	ը	զ	ա	բ	դ	գ	թ
բ	գ	զ	թ	դ	ե	ա	է	է
դ	ա	թ	գ	է	ը	ե	զ	բ
թ	բ	ե	է	գ	զ	ը	ա	դ
ա	զ	է	դ	ը	թ	բ	ե	գ
ը	դ	գ	բ	ե	ա	զ	թ	է

Նախորդ «Եզակի գիրեր» ուն լուծումը

	գ		թ					
		զ		ը	դ	գ		է
թ		է	ե				ա	
ա		դ	գ			թ		զ
	զ			դ			բ	
ը		թ			է	դ		ե
	ը				բ	ե		գ
է		բ	ա	զ		ը		
					ը		է	

Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, ե, զ, է, թ, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Հոկտեմբեր ամսուան պատասխանները

Մանկապարտէզի անկիւն կ'իրիկնանար, Արձակէ՛, գտնեն, ամալի, ուտելիքը, հաց, ձուկ, բաւականաչափ

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. բ. 405
2. գ. Աստուածաշունչը
3. Մերոպ Մաշտոց
4. Վաղարշապատ
5. դ. Ներսէս Շնորհալի
6. դ. Գրիգոր Նարեկացի
7. գ. դաս
8. Եղեմ
9. ա. Հինգ հաց եւ երկու ձուկ
10. գ. 12

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. բ. 405
2. ա. Հինգ հազարին կերակրումը
3. դ. Թորոս Ռոսլին
4. Ճանաչել գիմաստութիւն եւ զխրատ, իմանալ զբանս հանճարոյ

5. Հոկտեմբեր 28

6. գ. Աճապարանքով եղած թարգմանութիւն

7. ա. ողջոյնի ընթացքին

8. Հաւատով խոստովանիմ

9. Դաւիթ Անյաղթ, Մովսէս Քերթոզ

10. դ. Շաբաթ

Երկրորդականի անկիւն

1. բ. 405

2. գ. 326

3. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս

4. Արմաւիր

5. Մերոպ Մաշտոց, Եղիշէ, Դաւիթ Անյաղթ, Մովսէս Քերթոզ, Գրիգոր Նարեկացի, Ներսէս Շնորհալի

6. Մերոպ Մաշտոց եւ Եղիշէ

7. Վաղարշապատ

8. Գրիգոր Նարեկացի

9. Ներսէս Շնորհալի

10. փխոն, Գեհոն, Տիգրիս, Եփրատ

Ո՛րն է ճիշդ պատասխանը Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր ըստ Մատթէոսի Աւետարանին 2.1-6
 Քրիստոսը, արեւելքէն, Երուսաղէմ, Հերովդէս, աւագ,
 ուսուցիչները, Բեթլեհէմ, աստղը, երկրպագելու,
 վրդովեցաւ,
 Եւ ահա ----- մոգեր եկան ----- եւ
 հարցուցին.

- Ո՛րն է Հրեաներու նորածին թագաւորը. մենք տեսանք
 անոր ----- արեւելքի մէջ եւ եկանք ----- իրեն:
 Երբ ----- թագաւոր լսեց ասիկա -----, եւ
 իրեն հետ՝ Երուսաղէմի բոլոր բնակիչները: Կանչեց ժողովուրդի
 ----- քահանաներն ու Օրէնքի ----- եւ հարցուց
 անոնց, թէ ո՛ր պիտի ծնէր -----:
 Անոնք պատասխանեցին.

- Հրէաստանի ----- քաղաքին մէջ, որովհետեւ
 Միքիա մարգարէն այսպէս գրած է.

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր սուրբին տօնը տօնեցինք այս տարի Նոյեմբեր 1 ին:

- ա.- Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան Հայրապետ
- բ.- Ս. Գէորգ
- գ.- Ս. Սարգիս
- դ.- Ս. Յովհաննէս Կարապետ

2.- Այս տարի ե՞րբ տօնեցինք Ս.

- Գաբրիէլ եւ Ս. Միքայէլ Հրեշտակապետերուն տօնը:
- ա.- Նոյեմբեր 1
- բ.- Նոյեմբեր 3
- գ.- Նոյեմբեր 10
- դ.- Նոյեմբեր 20

3.- Ըսէ հետեւեալը մէկ բառով: Ոսկի Բերան Ունեցող

4.- Պատարագի ընթացքին քահանաները կ'ըսէ «Եւ ընդ Սերովբէսն եւ ընդ Քերովբէսն միաձայն սրբասացութեամբ յօրինել նուագս...» որո՞նց մասին խօսած կ'ըլլայ:

- ա.- Սերոբ անունով մէկու մը մասին
- բ.- Քերոբ անունով մէկու մը մասին
- գ.- Հրեշտակներու մասին
- դ.- Նուագարաններու մասին

5.- Ըսէ հետեւեալը մէկ բառով: Աստուած մեզ հետ

6.- Յիսուսի առաքեալներէն որո՞նց տօնը կը տօնենք այս տարի Նոյեմբեր 17 ին:

- ա.- Թադէոս եւ Բարթողոմէոս
- բ.- Յովհաննէս եւ Յակոբոս
- գ.- Անդրէաս եւ Փիլիպպոս
- դ.- Թովմաս եւ Մատթէոս

7.- Հայկական եկեղեցոյ Սուրբ խորանը, դէպի ո՞ր կը նայի:

- ա.- Հիւսիս
- բ.- Հարաւ
- գ.- Արեւելք
- դ.- Արեւմուտք

8.- Ըստ Ագաթանգեղոս պատմիչին, ո՞վ էր Հայկական առաջին եկեղեցիներուն ճարտարապետը:

Ս--րբ Գ--գ-- ----աւ----չ

9.- 8-10 էջերուն մէջ Յիսուսի պատմած առակին մէջ ո՞վ էր անմիտը:

- ա.- Հարուստը
- բ.- Հարուստին ծառան
- գ.- որբերը
- դ.- աղքատները

10.- Ըստ 8-10 էջերուն մէջ Յիսուսի պատմած առակին մենք որո՞նց պէտք է օգնենք:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Այս տարի ի՞նչ տօն տօնեցինք

Նոյեմբեր 3 ին:

ա.- Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան

Հայրապետ

բ.- Ս. Գէորգ

գ.- Ս. Սարգիս

դ.- Ամենայն Սրբոց

2.- Այս տարի ե՞րբ տօնեցինք Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան Հայրապետին տօնը:

ա.-Նոյեմբեր 1

բ.- Նոյեմբեր 3

գ.- Նոյեմբեր 10

դ.- Նոյեմբեր 20

3.- Ի՞նչ կը նշանակէ Էմմանուէլ

4.- Ի՞նչ կը նշանակէ Հրեշտակ բառը

Դ----- կամ Պ-----

5.- Ո՞ր հրեշտակը աւետեց Մարիամ կոյսին Յիսուս Քրիստոսի Ծնունդը:

6.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Յիսուսի առաքեալներէն Անդրէասի եւ Փիլիպպոսի տօնը:

ա.-Նոյեմբեր 17

բ.- Նոյեմբեր 3

գ.- Նոյեմբեր 10

դ.- Նոյեմբեր 20

7.- Ըսէ մէկ բառով՝ տարածաշրջան մը ուր կը բնակին նոյն եկեղեցւոյ պատկանող Հաւատացեալները:

8.- Ըստ որո՞ւ Հայկական առաջին եկեղեցիներուն ճարտարապետն էր Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչը:

ա.- Մովսէս Խորենացի

բ.- Ագաթանգեղոս

գ.- Եղիշէ

դ.- Սահակ Պարթեւ

9.- Գառնիի հեթանոսական տաճարը ո՞ր դարէն մնացած է:

ա.- Ա

բ.- Բ.

գ.- Գ.

դ.- Դ.

10.- 8-10 էջերուն մէջ Յիսուսի պատմած առակը ո՞րտեղէն առնուած է:

ա.- Մատթէոս 12.16-21

բ.- Մարկոս 12.16-21

գ.- Ղուկաս 12.16-21

դ.- Յովհաննէս 12.16-21

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1.- Այս տարի ե՞րբ կը սկսի Յիսնակի Պահիրը:
ա.-Նոյեմբեր 18
բ.- Նոյեմբեր 19
գ.- Նոյեմբեր 20
դ.- Նոյեմբեր 21

բ.- Միքա 7.14
գ.- Սիրաք 7.14
դ.- Ամբակում 7.14

2.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Սուրբ Աստուածածնի ընծայման տօնը:
ա.-Նոյեմբեր 18
բ.- Նոյեմբեր 19
գ.- Նոյեմբեր 20
դ.- Նոյեմբեր 21

7.- Անմիտ հարուստին առակը որ Աւետարանին մէջ գրուած է:
ա.-Մատթէոս
բ.- Մարկոս
գ.- Ղուկաս
դ.- Յովհաննէս

3.- Ո՞ր հրեշտակը Տիարմօր աւետեց:

8.- Այս տարի երբ կը տօնենք Սբ. Թադէոսի եւ Սբ. Բարթողոմէոսի տօնը:

ա.- Դեկտեմբեր 1
բ.- Դեկտեմբեր 2
գ.- Դեկտեմբեր 3
դ.- Դեկտեմբեր 4

4.- Ի՞նչ կը նշանակէ Հրեշտակ բառը

ա.- Դ-----
բ.- Պ-----
գ.- Ս-----
դ.- Ա-----

9.- Այս տարի երբ է Սբ. Յակոբը:
ա.- Դեկտեմբեր 16
բ.- Դեկտեմբեր 13
գ.- Դեկտեմբեր 14
դ.- Դեկտեմբեր 15

5.- Հրեշտակները ունին տարբեր անուններ: Յիշէ՛ր երկուքը:
ա.- Ս-----
բ.- Ք-----

10.- 2008 ը մեր եկեղեցւոյ հիմնադրութեան քանի՞երրորդ սմեակն է:

6.- Մատթէոսի 1.23 համարը «Ահա կոչսը պիտի յղանայ եւ որդի մը ծնի, եւ զայն պիտի կողեն Էմմանուէլ» Հին կտակարանի ո՞ր համարէն մէջբերում մըն է:
ա.-Եսայի 7.14

ա.- 25
բ.- 50
գ.- 75
դ.- 100

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»Ի
 Գերկայ եւ Գախկին թիւերը կը գտնուին Գաւել
 համացանցի վրայ հետեւեալ հասցէով
www.sourphagop.org/mashdots

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
 Հոկտեմբեր ամսուան մասնակցողները**

Մանկապարտէզ

Հրակ Պանքեան, Լիլի Չինչինեան, Մելենա Կարապետեան, Ալիսա Մելքեան, Սահակ Մելքեան, Յակոբ Քեպթանճեան, Անդրանիկ Նասոյեան

Անսխալ պատասխանողներ

Տանիէլ Տօնապետեան, Լորա Տօնապետեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Փաթիլ Կարապետեան, Քրիսթօֆըր Արմուշլու, Սեակ Դաւիթեան, Կլօրիա Կարապետեան, Խշիշեան Արշակ, Խշիշեան Ռիթա, Քարինա Քիւփելեան, Ճեսիքա Մաթոսեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Սեակ Պապիկեան, Մհեր Պանքեան

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Արազ Գեպթանճեան, Կասիա Արմուշլու, Ալեք Կարապետեան, Մհեր Մաթոսեան, Սեւան Մելքեան, Նանոր Քիւփելեան, Լորի Չինչինեան, Կարինէ Կարապետեան, Սերժ Դաւիթեան, Նանար Եագուպեան:

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան, Ներսէս Նասոյեան

Երկրորդականի անկիւն

Ռոզալին Չինչինեան, Հրայր Մաթոսեան, Գրիգոր Մաթոսեան, Սեդրակ Մամիրոյեան